

Inkomna synpunkter hälso- och sjukvårdspolitiska programmet

Relatera Man bör hänvisa till FN:s deklARATIONER om mänskliga rättigheter och allas rätt till vård

Internationell konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (Artikel 12) ”Konventionsstaterna erkänner rätten för var och en att åtnjuta bästa möjliga fysiska och psykiska hälsa.#

Konvention om barnets rättigheter (Artikel 24) ”Konventionsstaterna erkänner barnets rätt att åtnjuta bästa uppnåeliga hälsa och rätt till sjukvård och rehabilitering. Konventionsstaterna skall sträva efter att säkerställa att inget barn är berövat sin rätt att ha tillgång till sådan hälso- och sjukvård.”

Sidan 2

Tycker det behövs skarpare skrivningar. Hur löser vi tex problemet som tas upp i inledningen, tex ” Idag finns orättvisa hälsoskillnader mellan grupper i samhället – vilken hälsa du har kan exempelvis bero på kön, etnisk bakgrund, var du bor och vilken utbildning och inkomst du har”

En analys kan inte vara ett verktyg

Skulle gärna se exempel på konkreta verktyg

Sidan 7

Vad menar man med att prioritera? Kanske fel ord. Om man prioriterar så innebär det att man väljer bort annat.

Tycker det verkar som man inte har riktig koll på området.
Ger därför ett förslag till ny text.

Övergripande synpunkter:

Förslaget har en stark överton av att hälsa och ohälsa beror på individen själv vilket inte alltid är fallet. Förslaget borde därför kompletteras på några punkter som även ingriper att ohälsa kan bero på arbetsmiljö och omgivningsmiljö. Nedan har vi gett förslag på hur man skulle kunna ändra och lägga till i dokumentet. Nedan finns rubrikerna i ert förslag och vårt förslag på tillägg/ändring under denna rubrik. Den understrukna delen i texten är den ändring som vi föreslår.

Vår vision: Jämlig hälsa och en vård av världsklass

Stycke tre:

Invånarna i Östergötland ska kunna känna sig trygga med att en vård, inklusive förebyggande vård, med hög kvalitet och medarbetare med rätt kompetens finns när man behöver. En vård i toppklass kräver välutbildad vårdpersonal och framgångsrik medicinsk forskning och här har Region Östergötland en stor fördel med sitt Universitetssjukhus som bedriver vård, forskning och utbildning av världsklass.

Jämlig vård och jämlig hälsa

Allmän kommentar: Varför sätta en gräns på 40 år för det första hälsosamtalet? Många grundläggande beteende som kan vara skadligt för hälsan grundläggs redan i unga år som alkohol, droger och ohälsosamma matvanor. Störst effekt borde man få om man går in tidigt innan vanorna blir svåra att bryta

Stycke 1

Hälsa en viktig grundläggande förutsättning för ett gott liv. Idag finns orättvisa hälsoskillnader mellan grupper i samhället – vilken hälsa du har kan exempelvis bero på kön, etnisk bakgrund, var du bor, omgivningsmiljö, arbetsmiljö, livsstil och vilken utbildning och inkomst du har.

Stycke två

Då orsakerna och sambanden till ohälsa ofta går att finna i faktorer som ligger utanför vårdens befogenheter krävs insatser från andra delar av samhället, men också insatser från kompetent personal inom Regionen som arbetar med förebyggande vård. Regionen behöver samverka med och stötta andra aktörer som kan bidra till bättre hälsa.

Sista punkterna: Lägg till följande punkt

- Ökad samverkan med kommuner, regional samhällsutveckling och Region Östergötland om förebyggande åtgärder för att minska ohälsa pga. av miljöfaktorer i arbetsmiljö och boende/omgivningsmiljö.

Utveckla vårdcentralerna!

Lägg till följande två punkter i slutet

- Öka kompetensen hos sjukvårdupplysningen/vårdcentraler som tar emot samtal för att bättre bemöta patientens särskilda behov

- Öka kompetensen om förebyggande åtgärder av ohälsa pga. av miljöfaktorer

En tillgänglig vård med full delaktighet utan onödig väntan

Allmän kommentar: Vi har inom vår grupp diskuterat detta med patientkontrakt. Vår rädsla är att detta kommer att ta tid från läkarbesöket. Läkarna har redan idag kort om tid för varje patient och detta blir en ytterligare administrativ process som ska hinnas med. Vårdcentralen har också svårt att veta hur lång tid specialistvården tar på sig och därför kan det vara svårt att redan från början planera in återbesök mm.

Vi ser också en rädsla i att en sjuk person inte får rätt vård i tid om hen inte kan få träffa en läkare som första vårdkontakt. Det man måste bli bättre på är att vissa sjukdomar/komplikationer kan delegeras över till andra vårdgrupper som t ex specialistsjukstötterskor som idag utförs av läkare.

Första stycket

Sverige har en vård av världsklass men alltför många upplever tyvärr en för lång väntan och problem med tillgängligheten. Det kan handla om en telefonsvarare på vårdcentralen som säger att tiderna för dagen är slut och hänvisar till morgondagen eller en alltför lång väntan när man ringer 1177. Det kan också handla om att patienter som har nedsatt immunförsvar pga medicinering för en kronisk sjukdom nekas att komma till vårdcentralen för att det finns inga tider kvar. Dessa patienter har medicin som döljer infektionssymtom och ibland även smärtstillande mediciner som mörkar smärta och infektion. Detta kan leda till allvarliga sjukdomstillstånd som kan missas om inte patienten själv är så pass medveten att hen åker direkt till akuten istället. Vidare finns det idag ingen helhetsyn på vård för multisjuka patienter som slussas till olika enheter och får olika behandling från olika vårdinstanser. Dessa patienter riskerar att hamna mellan stolarna och slussas runt i sjukvården utan att få adekvat hjälp.

Lägg till följande punkt

- Införa bättre samarbete mellan kommun och Region Östergötland för att kunna arbeta mer förebyggande kring miljörelaterad ohälsa både inom arbetsmiljö och inom miljömedicin och samhälle.

E-hälsa

Allmän kommentar: Vi tycker att det är bra att man utvecklar den digitala delen men det gäller att den inte blir för dominerande. Det måste vara upp till patienten själv att vilja använda det och inte ett måste. Det finns fortfarande grupper i samhället som äldre, sjuka, nyanlända som har svårt att förstå hur man ska använda digitala funktioner. Den personliga kontakten och samtalet måste alltid få finnas kvar annars riskerar vården att bli ojämlik

Personal -och kompetensförsörjning

Lägg till följande punkt

- Ta till vara befintlig kompetens inom den förebyggande sjukvården och utöka den i syfte att minska insjuknande i vanliga miljö- och livsstilsrelaterade folkhälsosjukdomar som kräver kostsamma behandlingar under många år.

En trygg vård för de äldre och de med störst vårdbehov

Stycke två:

Ett viktigt förbättringsområde när det gäller vården för äldre är den samverkan som behöver ske mellan regionen och kommunen. Likväl behövs förbättrat samarbete inom regionens specialistvård då många äldre är multisjuka. Det krävs ett nära samarbete mellan regionen, inom regionen och kommunerna i form av bland annat tillgänglighet till läkare i hemmet, möjlighet till förebyggande hembesök och olika former av team som stödjer patienten i samband med hemgång.

Cancer

Stycke 1

Enligt en ny prognos från Folkhälsomyndigheten kommer 100 000 svenskar om året att drabbas av cancer 2040, vilket är närapå en fördubbling av antalet fall i dag. En anledning till detta är att människor lever allt längre och att många insjuknar i cancer under de sista levnadsåren. En annan bidragande anledning är omgivnings- och livsstilsfaktorer som har förändrats i och med industrialiseringen i samhället och användning av ohälsosamma kemikalier. Samtidigt som diagnostisering och behandling av cancer blir bättre kommer människor att leva allt längre med cancer vilket också innebär att kraven och kostnaderna för sjukvården ökar.

Stycke 2

En tredjedel av all cancer kan förebyggas genom hälsosamma levnadsvanor och minskning av exponering för olika miljöfaktorer både inom arbetsmiljön och den omgivande miljön samt kost- och

dryckesvanor. Hälsosamma levnadsvanor hänger i sin tur också ihop med sociala skillnader i hälsa och med kunskapsnivå om olika miljöfaktorer. Personer som har lägre socioekonomisk status är ofta mer utsatta för kemikalier, buller och luftföroreningar, samt röker mer än personer med högre socioekonomisk status. De bor ofta i sämre bostadsmiljöer pga billigare bostäder, har sämre ekonomiska möjligheter att kolla sitt ev egna brunnsvatten etc. Här finns en lång rad förebyggande åtgärder som skulle kunna förbättra hälsan hos utsatta grupper om rätt kompetens används där den behövs. Det förebyggande arbetet är därför mycket viktigt. Att utveckla konceptet med hälsosamtal på länets vårdcentraler är en viktig del. Det är också viktigt att tidigt påverka levnadsvanor och livsvillkor. Civilsamhället och skolan är viktiga samarbetspartners. Samtidigt behövs kunskapen bland den egna vårdpersonalen förbättras i förebyggande arbete så att även miljöfaktorer vägs in.

Punkt 1

· Region Östergötland ska söka samverkan med skolan och civilsamhället för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet och även få in kunskapen om miljöfaktorer påverkan på hälsan samt förebyggande arbete.

Forskning och utveckling (FoU)

Stycke 1

En viktig förutsättning för en god och jämlik hälsa för östgötarna är en organisation som lär, utvecklas och tillämpar de senaste metoderna inom vården, samt arbetar aktivt med förebyggande arbete. Goda möjligheter att bedriva forsknings- och utvecklingsprojekt lägger grunden till en lärande organisation i utveckling och innebär också många intressanta jobb- och karriärutvecklingsmöjligheter för vårdens medarbetare. I sin förlängning kan också forskningsresultat innebära starten på utvecklingen av en kommersiell produkt eller tjänst och forskningen kan på så sätt även bidra till jobb och tillväxt i regionen. Forskningen kan också innebära att resultat från befolkningsstudier kan användas i samhällsplaneringen, miljömålsarbetet eller vid prioriteringar av åtgärder. Med Linköpings Universitet etablerat i länets två stora städer och Universitetssjukhuset i Linköping har Region Östergötland ett mycket gott utgångsläge för att bedriva vård, forskning- och utvecklingsarbete som sammantaget bidrar till bättre hälsa och tillväxt för östgötarna.

Lägg till följande punkt:

· Prioritera forskning som kan skydda större befolkningsgrupper att insjukna i vanliga folksjukdomar.

Bra med anslaget om en jämlik hälsa för alla och att vården ska finnas nära den enskilde. Tycker också att valet av prioriterade frågor är bra.

Skulle önska att vi byter ut ordet medborgaren till något annat - tex östgötar eller annat passande ord.

Under rubriken jämlik vård och hälsa, stycke tre (stycket som inleds med "Ojämlighet i vården kan handla om..."): Tycker att hela stycket ska skrivas om, det är svårt att läsa och ta till sig innehållet.

Rehabilitering och förebyggande insatser för tas med under jämlik hälsa.

Under rubriken Utveckla vårdcentralerna:

- Vila?

- Vad innebär "öka antalet ST-block för distriktsläkare"? Svårt att förstå för en lekman på vilket sätt detta skulle stärka vårdcentralerna.

- En viktig reform för att utveckla vårdcentralerna anser jag bör vara att knytet fler kompetenser till vårdcentralerna. Tex för att bättre möta psykiska ohälsan.

Under rubriken En tillgänglig vår med full..

- Skriv om meningen "Intensivt arbete med sammanhållna och standardiserade vårdprocesser och flöden. Svårt att förstå om man inte arbetar inom vården.

Under rubriken En trygg vård för de äldre

- Kolla stavningar och annat i hela avsnittet. Stavas *ska* på ett sätt i resten av dokumentet men här skrivs det *skall*.

Psykisk ohälsa

Frågan om ungas psykiska ohälsa; barn- och ungdomspsykiatri och för unga inom vuxenpsykiatri behöver stärkas samt övergången mellan dessa former när ungdomarna blir 18 år.

Viktigt att vi skriver något om missbruks- och beroendevården. Den står inte alls nämnd i detta program.

Kompetensförsörjning

Vårdnära uppgifter, vi välkomnar nya yrkeskategorier och att man ger rätt uppgifter efter rätt kompetens.

Vårdadministratörer behövs

Unga och ohälsa

Kommunerna och regionens måste samarbeta runt personerna med psykisk ohälsa. Vi måste även fundera på hur vi minskar antalet barn med olika NP-diagnoser. När man når 10% är det ett normaltillstånd, inte en diagnos. Långa köer till BUP är inte ok.

Barn med särskilda behov behöver få kontinuitet i sina vårdkontakter

Vår vision: Jämlig hälsa och en vård av världsklass

Målet för den socialdemokratiska hälso- och sjukvårdspolitiken är en god och jämlig hälsa för alla. Skillnaderna i hälsa och livsvillkor är i Östergötland fortfarande för stora. Det kan handla om var du bor, varifrån du kommer, utbildningsbakgrund och kön som fortfarande sätter avtryck i din självupplevda hälsa och livskvalitet – och som i slutändan kan komma att påverka din livslängd med flera år. Detta vill vi socialdemokrater ändra på. Alla har rätt till god hälsa och goda livsvillkor. För att nå dit är hälso- och sjukvården en viktig del. Sjukvården i Östergötland ska kännas trygg och vara rättvis. Den som har störst behov ska gå först. Oavsett social eller ekonomisk ställning ska alla ha rätt till vård på lika villkor.

Vården i Östergötland är i grunden god, men Östergötland står inför flera stora utmaningar. Ojämligheten, utmaningen med den demografiska utvecklingen och kompetensförsörjningen är några områden som är extra viktiga för socialdemokraterna att arbeta med.

Invånarna i Östergötland ska kunna känna sig trygga med att en vård med hög kvalitet och medarbetare med rätt kompetens finns när man behöver. En vård i toppklass kräver välutbildad vårdpersonal och framgångsrik medicinsk forskning och här har Region Östergötland en stor fördel med sitt Universitetssjukhus som bedriver vård, forskning och utbildning av världsklass.

Vården måste finnas nära medborgaren, vi vill därför arbeta för att ställa om vården till medborgarna genom bland annat mobila lösningar. Vi vill underlätta och förenkla

för medborgaren genom en omställning av vården. Som medborgare ska man känna sig trygg i att vården finns nära när man behöver den.

Jämlik vård och jämlik hälsa

Hälsa en viktig grundläggande förutsättning för ett gott liv. Idag finns orättvisa hälsoskillnader mellan grupper i samhället – vilken hälsa du har kan exempelvis bero på kön, etnisk bakgrund, var du bor och vilken utbildning och inkomst du har.

Individens rätt att åtnjuta bästa möjliga fysiska och psykiska hälsa samt rätt till sjukvård och rehabilitering slås fast i Fn:s deklARATIONER om mänskliga rättigheter.

Region Österötlands ambition är att arbeta aktivt för att de mål som slås fast i konventionerna ska nås. Skillnader som i slutändan resulterar i olika livskvalitet och i olika livslängd. En av de allra viktigaste uppgifterna **för oss socialdemokrater är att sluta det hälsogap som finns i samhället – detta vill vi åstadkomma inom en generation.** Vården har här såväl ett kompensatoriskt uppdrag som ett förebyggande uppdrag.

Då orsakerna och sambanden till ohälsa ofta går att finna i faktorer som ligger utanför vårdens befogenheter krävs insatser från andra delar av samhället. Regionen behöver samverka med och stötta andra aktörer som kan bidra till bättre hälsa.

Ojämlighet i vården kan handla om flera saker. Skillnader i tillgänglighet på grund att man aktivt avstår trots behov, svårigheter att förstå teknik som vården använder eller andra direkta språksvårigheter. En bristande tillit till vården kan innebära att man avstår från att söka vård eller söker i alltför sent skede, bristande kommunikation och bristande tilltro till sina egna förmågor. Alla ovanstående exempel innebär försämrad vård och försämrad hälsa som följd och det är också skillnader som är en direkt följd av ett ojämlikt samhälle.

Vården måste höja sin kompetens och förbättra sitt förhållningssätt i dessa frågor. Patienten ska bemötas utifrån dennes villkor och betraktas som en aktiv medskapare av sin hälsa. Här krävs ett aktivt arbete med kompetensutveckling och med attityder och förhållningssätt.

Skillnader i vilken vård och behandling som ges kan alltså hänga ihop med ojämlikheter i samhället, genom att systematiskt arbeta med jämlikhetsanalyser i vården blir vården mer jämlik. Det ska inte spela någon roll vem du är eller vart du kommer ifrån, vården ska vara jämlik och resurserna ska fördelas utifrån behov.

Viktiga reformer för att åstadkomma en mer jämlik hälsa i Östergötland:

- Ökad samverkan mellan kommunerna och Region Östergötland
- Genomför utökade hembesök inom BVC för att stötta bättre och upptäcka problem i tid.
- Alla vårdcentraler i länet ska erbjuda alla 40, 50, 60, 70-åringar hälsosamtal som en del i det förebyggande arbetet.
- Inför jämlikhetsanalyser som ger underlag till utveckling av verktyg för att uppnå en mer jämlik vård och hälsa.
- Arbeta aktivt med kompetensutveckling och förhållningssätt inom vården för att motverka ojämlik vård och ett bättre bemötande.

Utveckla vårdcentralerna!

Grunden och basen för vår hälso- och sjukvård är den vården som erbjuds närmast oss i vardagen – för de allra flesta av oss är detta vårdcentralerna. Hit söker man sig för besvär och symptom som inte är direkt livshotande men som man inte själv kan komma tillrätta med genom egenvård och vila. Förtroendet för vårdcentralerna i länet behöver bli starkare. Tillgängligheten behöver förbättras och vårdcentralerna behöver också utvecklas genom att fler kompetenser knyts till verksamheten för att kunna ta hand om besvär och ohälsotillstånd bättre. Även på vårdcentralerna bör vi skapa förutsättningar för en bättre helhet för patienter i form av tvärprofessionella team med fler kompetenser – t ex terapeuter, dietister, kuratorer och sjukgymnaster. Här finns stora möjligheter att tänka nytt. Läkarnärvaron behöver dock stärkas på flera av våra vårdcentraler och vi behöver därför öka antalet ST-block för distriktsläkare.

Olika digitala lösningar för att komma i kontakt med din vårdcentral är också viktigt att utveckla. Det kan t ex handla om att själv boka tid för provtagning eller återbesök via webben, det kan också handla om att besök när det är lämpligt ersätts med ett videosamtal.

Viktiga reformer och förslag för att förbättra vårdcentralerna i Östergötland:

- Utöka antalet ST-block för distriktsläkare.
- Den digitala tillgängligheten till vårdcentralerna ska öka.
- Utveckla tvärprofessionella team på vårdcentralerna för att bättre kunna möta ohälsa med ett helhetsperspektiv.

En tillgänglig vård med full delaktighet utan onödig väntan

Sverige har en vård av världsklass men alltför många upplever tyvärr en för lång väntan och problem med tillgängligheten. Det kan handla om en telefonsvarare på vårdcentralen som säger att tiderna för dagen är slut och hänvisar till morgondagen eller en alltför lång väntan när man ringer 1177. Intensivt arbete med sammanhållna och standardiserade vårdprocesser och flöden ger positiva resultat för tillgängligheten men även här kan långa ledtider mellan diagnos och behandling innebära en alltför lång väntan. Detta sammantaget påverkar medborgarnas förtroende för vården negativt. En onödig väntan som uppstår på grund av bristande samordning och planering är aldrig acceptabel.

Den vårdgaranti vi idag har är generellt en rimlig och bra ambitionsnivå och vi ska utforma och dimensionera vårdverksamheten så att dessa ambitioner också kan hållas. Men alla människor, all ohälsa och alla sjukdomstillstånd är inte stöpta i samma form – det är patientens hälsotillstånd och dennes önskemål om delaktighet som ska väga tyngst när vårdprocessen planeras i samråd med patienten.

Socialdemokraterna vill ha en tillgänglig vård utan onödig väntan, därför vill vi införa ett patientkontrakt som innebär att vården tillsammans med patienten tar fram en tidplan för remisser, återbesök och eventuella behandlingar direkt. Som patient ska man känna sig trygg i att man får vård i rimlig tid och veta att vården finns när man behöver den.

Vårdgarantin så som den är utformad idag garanterar att vårdsökaren ett första besök med läkare inom sju dagar. I många fall är detta helt i sin ordning men det är inte alltid som läkaren är den som är mest kompetent att göra en bedömning.

Socialdemokraterna i Östergötland anser att vårdgarantin bör ses över och ändras i syfte att möjliggöra för fler kompetenser inom hälso- och sjukvården att utgöra den första vårdkontakten. Rätt använd kompetens ska vara ledorden här.

Viktiga reformer och förslag för att förbättra tillgängligheten till vården i Östergötland:

- Införa patientkontrakt för full delaktighet och en vårdprocess utan onödig väntan.
- En reformerad vårdgaranti där fler yrkeskategorier inom vården kan utgöra första kontakten.

E-hälsa

Många upplever att vägen in i vården är väl byråkratisk och vill i högre utsträckning kunna påverka en tidsbokning och komma i kontakt med vården via mail eller webbformulär. Man vill också kunna ta del av den dokumentation som vården för om sitt eget hälsotillstånd – sin journal. Det är förstås helt legitima önskemål som behöver kunna mötas. Det är inte heller alltid nödvändigt att ett besök sker fysiskt –

ibland kan ett samtal via telefon eller ett video-samtal vara fullt tillräckligt – samtidigt som det underlättar kraftigt i människors vardag. Ibland kan det ske i hemmet, ibland kan patienten på sin vårdcentral koppla upp sig tillsammans med vårdgivaren för kontakt med specialist på en annan ort. Dessa lösningar får dock aldrig ske på bekostnad av patientsäkerheten eller leda till omotiverade ökningar av förskrivningar av läkemedel. Digitala lösningar i vården ska utvecklas ytterligare, att kunna komma i kontakt med vården genom webbaserade lösningar ska vara lika självklart som att ringa till vården.

Införandet av e-tjänster och den ökade digitaliseringen av vården påverkar även vårdens medarbetare. All satsning på e-hälsa ska ha ett verksamhetsnära fokus där verksamhetsutveckling är ett bärande inslag och ett fullgott metodstöd finns lättillgängligt.

Viktiga reformer och förslag för att förbättra tillgängligheten till vården i Östergötland:

- Utveckla och inför fler digitala lösningar i vården för enklare kontakt och bedömning.
- Möjligheterna att boka tid via nätet ska utökas.
- Möjligheterna till att ta del av sin egen journal på nätet ska utökas.

Personal -och kompetensförsörjning

Vårdens viktigaste resurs är dess medarbetare. Om vårdens medarbetare inte trivs på sitt arbete, inte känner möjlighet att påverka sin arbetssituation eller känner utvecklingsmöjligheter kan också vården bli lidande. Socialdemokraterna värderar därför personalpolitiska frågor högt.

Vi står inför stora demografiska utmaningar, fler och fler blir äldre och äldre och lever allt längre, samtidigt som vi ser en personalbrist inom vården. För att kunna erbjuda en trygg och patientsäker vård behöver vi anställa mer personal. Socialdemokraterna vill därför ta initiativ till ett generationsväxlingsprogram för att locka fler att arbeta inom vården och samtidigt premiera de som arbetat länge och tillvarata dess kunskaper. Det är också viktigt att tillvarata det arbete som pågår för utlandsfödda med medicinsk kompetens, det är en viktig del i arbetet med den framtida kompetensförsörjningen.

För att känna meningsfullhet i sitt arbete är det viktigt att man får arbeta med det som man är utbildad till. Rätt person ska göra rätt saker i vården. Sjukvårdspersonalen ska få mer tid med patienterna. Uppgifter som kan övertas av andra än vårdpersonal ska ses över, det behöver finnas fler yrkeskategorier inom vården. Styrningen av vården måste baseras på tillit - vi ska låta proffsen vara proffs.

Teamarbetet är centralt för en välfungerande vård. Genom ett välfungerade teamarbete där varje individ får arbeta på toppen av sin kompetens hamnar också patienten i centrum. Socialdemokraterna vill därför att teamarbetet ska utvecklas och lyftas.

Frågor om arbetsmiljö, sjukskrivningar och hälsa är också centrala och viktiga delar. Sjukvården ska vara en hälsosam arbetsplats – man ska orka jobba inom vården heltid hela livet utan att bli utsliten. Möjligheten att kunna påverka sin arbetssituation och arbete kring hälsosam schemaläggning och återhämtning är därför viktiga pelare för en god arbetsmiljö. Ett gott ledarskap som främjar en god arbetsmiljö är mycket viktigt.

Viktiga reformer för att vara en attraktiv arbetsgivare i Region Östergötland:

-
- Införa ett generationsväxlingsprogram för kommande och nuvarande medarbetare
- Låt proffsen vara proffs, introducera fler yrkeskategorier i vården så att den vård- och omsorgsgivande personalen får mer tid hos patienterna.
- Utveckla teamarbetet Hälsöfrämjande förläggning av arbetstid med möjlighet till återhämtning

En trygg vård för de äldre och de med störst vårdbehov

Den demografiska utvecklingen är en av vårdens största utmaningar, färre kommer att behöva försörja fler, vårdbehoven ökar och detta ställer stora krav på vården. Mellan år 2015 och 2030 ökar antalet personer 80 år och äldre med nästan 60 procent. Vården är idag i hög utsträckning anpassad och utformad efter sällanbesökare, men de som främst uppsöker och nyttjar vården är kroniker.. Vården måste därför i högre utsträckning anpassas efter dem som har stora behov och regelbunden kontakt med sjukvården. En del i det är att vården behöver ställas om, från sjukhustung vård, till mer vård nära patienten. Äldre ska kunna få sjukvård i hemmet av hög kvalitet utifrån individens behov.. På så sätt får vi en trygg och tillgänglig vård för de som behöver, när de behöver den.

Ett viktigt förbättringsområde när det gäller vården för äldre är den samverkan som behöver ske mellan regionen och kommunen. Det krävs ett nära samarbete mellan regionen och kommunerna i form av bland annat tillgänglighet till läkare i hemmet, möjlighet till förebyggande hembesök och olika former av team som stödjer patienten i samband med hemgång. Den äldre och dess anhöriga ska aldrig behöva oroa sig över övergången mellan olika vårdande och omhändertagande insatser. Ingen ska behöva falla mellan stolarna i förflyttningen från sjukvård i regionen till omsorg i kommunen.

Alla invånare skall känna sig trygga hemma och skall utifrån den enskildes behov erbjudas samordnad vård- och omsorg.

Viktiga reformer för att nå en trygg vård för de äldre och de med störst vårdbehov:

- Vård i hemmet med rätt kompetens och hög kvalitet ska erbjudas när det är det bästa alternativet för att undvika slutenvård.
- Utökad samverkan mellan kommuner och regionen, ingen ska falla mellan stolarna på grund av bristande samverkan.
- Utveckla fler mobila lösningar för att underlätta vårdformer närmare patienterna.

Cancer

Enligt en ny prognos från Folkhälsomyndigheten kommer 100 000 svenskar om året att drabbas av cancer 2040, vilket är närapå en fördubbling av antalet fall i dag. En anledning till detta är att människor lever allt längre och att många insjuknar i cancer under de sista levnadsåren. Samtidigt som diagnostisering och behandling av cancer blir bättre kommer människor att leva allt längre med cancer vilket också innebär att kraven och kostnaderna för sjukvården ökar.

En tredjedel av all cancer kan förebyggas genom hälsosamma levnadsvanor. Hälsosamma levnadsvanor hänger i sin tur också ihop med sociala skillnader i hälsa. Det förebyggande arbetet är därför mycket viktigt. Att utveckla konceptet med hälsosamtal på länets vårdcentraler är en viktig del. Det är också viktigt att tidigt påverka levnadsvanor och livsvillkor. Civilsamhället och skolan är viktiga samarbetspartners.

För att tidigt upptäcka cancer görs så kallade screeningar. Täckningsgraden för screening i Östergötland är förhållandevis ganska god men skiljer sig mellan socioekonomiska grupper. Det är därför viktigt att utveckla och säkerställa ett jämlikt deltagande i screeningprogram genom att aktivt arbeta med utformning av kallelser och uppsökande verksamhet.

En väg in ska vara ledordet vid cancermisstanke, det ska vara enkelt att snabbt bli slussad till rätt vårdnivå, oavsett var du söker vård första gången.

Viktiga reformer för att nå en jämlik cancervård i Östergötland:

- Region Östergötland ska söka samverkan med skolan och civilsamhället för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.
- Region Östergötland ska erbjuda en väg in för att enkelt få rätt vård i tid

- Utveckla och säkerställa jämlikt deltagande i screeningprogram genom uppsökande verksamhet och utformning av kallelser och metoder att kalla som främjar högt deltagande.

Psykisk ohälsa

Den psykiska ohälsan ökar i samhället. Allt fler sjukskrivningar beror idag på psykisk ohälsa. Detta är ett samhällsproblem som också syns i vården. Vägarna till vården är onödigt svåra. Psykisk ohälsa måste upptäckas tidigt och det ska vara enkelt att komma i kontakt med vården när man behöver. Vårdcentralerna, som ofta är den första kontakten en medborgare har med vården, spelar en mycket viktig roll. Socialdemokraterna vill att det ska finnas kompetens att möta den psykiska ohälsan på alla vårdcentraler i Östergötland.

Psykisk ohälsa kan uppstå av många olika anledningar, och vården är en viktig del, samverkan med andra samhällsaktörer och med kommunerna är mycket viktigt i arbetet för en minskad psykisk ohälsa. De barn- och ungdomshälsorna som idag drivs gemensamt mellan kommun och region gör ett viktigt arbete och behöver utvecklas.

Kognitiv beteendeterapi (KBT) via nätet är ett mycket lyckat exempel på hur webbaserad teknik kan effektivisera vården samtidigt som den blir mer flexibel och anpassad till patienten. Behandling mot ångest, oro, sömnproblem, depression och stress kan delvis ske webbaserat. Metoden har testats med gott resultat och ska nu omfatta fler. Socialdemokraterna i Östergötland vill att dessa behandlingsmetoder ska erbjudas jämlikt över hela länet.

Viktiga reformer för en minskad psykisk ohälsa i Östergötland

- Kompetens för att möta psykisk ohälsa på alla länets vårdcentraler
- Utökad samverkan med kommunerna och andra samhällsaktörer
- Utveckla barn- och ungdomshälsorna för en mer jämlik tillgång i länet
- Ge fler möjlighet till stöd och behandling via internet

Forskning och utveckling (FoU)

En viktig förutsättning för en god och jämlik hälsa för östgötarna är en organisation som lär, utvecklas och tillämpar de senaste metoderna inom vården. Goda möjligheter att bedriva forsknings- och utvecklingsprojekt lägger grunden till en lärande organisation i utveckling och innebär också många intressanta jobb- och karriärutvecklingsmöjligheter för vårdens medarbetare. I sin förlängning kan också forskningsresultat innebära starten på utvecklingen av en kommersiell produkt eller tjänst och forskningen kan på så sätt även bidra till jobb och tillväxt i regionen. Med Linköpings Universitet etablerat i länets två stora städer och Universitetssjukhuset i

Linköping har Region Östergötland ett mycket gott utgångsläge för att bedriva vård, forskning- och utvecklingsarbete som sammantaget bidrar till bättre hälsa och tillväxt för östgötarna.

Den kanske viktigaste vinsten med att ha ett forskningspositivt klimat inom vården är det förhållningssätt och den kultur som skapas där man ständigt söker ny kunskap, implementerar nya metoder och mönstrar ut gamla. Därmed har forskning i vården en given plats och ett värde i sig. För oss socialdemokrater är den ojämlika hälsan en av de viktigaste orättvisorna att bekämpa. Den patientnära forskningen riktad mot hälsa och förebyggande insatser bör därför vara särskilt prioriterad inom regionens forskning.

Socialdemokraterna i Östergötland vill:

- Införa kraftiga satsningar på patientnära forskning kring ojämlikhet i hälsa och det förebyggande arbetet.

Life Science – en stark profil för Region Östergötland och Linköpings universitet
I Östergötland har Life Science/Medicinsk teknik haft en stark position alltsedan Linköpings universitet bildades och idag finns en internationellt erkänd och etablerad forsknings- och undervisningsverksamhet. En mångårig stark tradition av samverkan med vård- & omsorg såväl som med näringslivet har lett till starka upparbetade samverkansplattformar, ett antal avknoppade bolag samt upparbetade kopplingar till de nationella strategiska innovationsprogrammen som är en del av regeringens satsningar inom området Life Science (Medtech4Health och Swelife). Dessa plattformar innebär att regionen har en stark ställning nationellt såväl som internationellt. Spetsforskning inom teknikutvecklingsområden som medicinsk teknik, visualisering, smarta uppkopplade system, e-Hälsa, Systembiologi, mfl innebär utveckling av hälsolösningar i gränssnittet mellan människa och teknik. Tillsammans med en utveckling av vårdens arbetssätt stärks därmed Region Östergötlands profil inom området.

För att ytterligare stärka Life Science och därmed erbjuda ökade möjligheter till samverkan för ett ökat kunskapsutbyte, partnerskap, integrerade testmiljöer, mm som leder till nya hälsolösningar krävs ökade satsningar för att utveckla samverkan mellan akademien, näringslivet samt vård- och omsorgsenheter.

Socialdemokraterna i Östergötland vill:

- Att Region Östergötland tillsammans med Linköpings Universitet stärker och vidareutvecklar de befintliga plattformarna för Life Science.
- Att Region Östergötland bidrar till att utveckling av nya hälsolösningar inom området LifeScience/Medicinsk teknik kommer till klinisk nytta i sjukvården.

